

IZVJEŠTAJ O RANU MUZEJA CETINSKE KRAJINE U SINJU ZA 1983. GODINU

Oskudna financijska sredstva i u 1983. godini, kao i prethodnih godina bila su osnovnim razlogom neispunjavanja gotovo 50% planiranih poslova i zadataka za ovu godinu. SIZ-a za kulturu općine Sinj koja je jedini izvor financiranja djelatnosti muzeja ni u ovoj godini nije našla "dovoljnih razloga" da većim dijelom sredstvima prati planove i programe rada muzeja. Da bi se ovakva situacija izbjegla i u financiranju muzeja za 1984. godinu u listopadu 1983. godine je u prostorijama muzeja održan vrlo konstruktivan sastanak na kojemu su pored predstavnika spomenute SIZ-e bili i predstavnici svih društveno-političkih struktura sinjske općine. Jednoglasan zaključak sastanka je da se muzeju moraju pružiti optimalniji uvjeti za rad, te da SIZ-a za kulturu općine Sinj, s obzirom na karakter i strukturu drugih korisnika sredstava SIZ-e, muzeju prilikom utvrđivanja financijskih programa za iduću godinu mora dati prvenstvo.

Osoblje muzeja su u 1983. godini sačinjavala dva stalno uposlana radnika: direktor - kustos arheološke zbirke i likovne galerije Ante Milošević i kustos za noviju povijest Vedrana Gašparac. Nedostatak osoblja se i dalje snažno osjeća, pogotovu na razvoj etnografske zbirke, a jednako se osjeća i nedostatak pomoćnog osoblja (konzervatora - preparatora, pomoćnog radnika, tajnika muzeja). U interesu daljnjeg razvoja muzeja ovim bi nedostacima u najskorije vrijeme trebalo doskočiti.

Uredjenje izložbenih i radnih prostorija muzeja

Po završetku gradjevinskih poslova vezanih uz preuredjenje muzejskih izložbenih i radnih prostorija u 1982. godini, ove se godine pristupilo pribavljanju sredstava za uredjenje interijera muzeja. SIZ-a za kulturu se ponovo oglušila na naša traženja za ovaj dio posla, pa smo se za potrebna sredstva bili primorani angažirati kod drugih izvora. U zatvaranju financijske konstrukcije od 1.200.000,00 potrebnih za opremanje radnih i izložbenih prostorija muzeja učestvovali su:

1. Budžet SO Sinj.....	500.000,00 dinara
2. OK SKH Sinj.....	300.000,00 dinara
3. SIZ-a za kulturu općine Sinj.....	100.000,00 dinara
4. Općinsko sindikalno vijeće Sinj.....	300.000,00 dinara

Premda su svi poslovi oko uredjenja prostorija muzeja završeni do kraja 1983. godine, svi troškovi nisu podmireni jer Općinsko sindikalno vijeće Sinj još nije doznačilo dogovorena sredstva. Za očekivati je da se i ovo realizira početkom 1984. godine. Navedenim sredstvima pribavljeno je za:

Izložbene prostorije

1. osam velikih zidnih vitrina
2. četiri manje prostorne vitrine
3. petnaest postamenata
4. dvadesetšest zidnih panoa

Radne prostorije

1. Velika polica za muzejski depo (dužine 12 m)
2. Četiri velike police za muzejsku biblioteku
3. Stol za fotolaboratorij

Sav pribavljeni namještaj je u potpunosti uredjen i pripremljen za korištenje. Radove je vrlo savjesno izvelo drvodjelsko poduzeće Naprijed iz Sinja.

Nedostatak financijskih sredstava za uredjenje (konzervaciju, prepariranje i restauriranje) muzejskih eksponata, izradu pratećih fotografija i legendi, nažalost onemogućuje da muzej otvori vrata posjetiocima barem kroz još narednih nekoliko mjeseci u 1984. god. Nadalje, u 1983. godini nismo uspjeli pribaviti ni sredstva za uredjenje stepeništa i zavjese za zamračenje muzejskog izložbenog prostora, pa je i ovo zadatak kojeg je nužno prenijeti u 1984. godinu.

Uprkos obimnim poslovima vezanim uz uredjenje interijera muzeja, radnici muzeja su i u 1983. godini vrlo savjesno i angažirano nastavili svoj muzeološki rad vezan uz rad na terenu, stručnu obradu muzejskih predmeta, popunjavanje i sredjivanje muzejskog fundusa i zaštitu muzejskih vrijednosti u samom muzeju, kao i onih na terenu. Zainteresiranima je i u 1983. godini na raspolaganju stajala stručna muzejska biblioteka, premda muzej službeno nije bio otvoren. Biblioteku su koristili u prvom redu učenici i studenti za izradu diplomskih, seminarskih i maturalnih radnji. Usluge smo pružali i muzejskim radnicima i stručnjacima iz drugih muzeja, na obradi materijala koji je pohranjen u našem muzeju.

U 1983. godini smo nastavili i vrlo plodnu suradnju s KD "Cetinjanin" i Viteškim alkarskim društvom u Sinju. Društvo "Cetinjanin" je uz svesrdno zalaganje direktora muzeja u 1983. godini

izdalo Zbornik Cetinske krajine br. 3 u kojem autor Šimun Jurić donosi sve najznačajnije povijesne izvore za Sinj i Cetinsku krajinu u registama od najranijih pisanih antičkih kamenih spomenika pa do onih iz vremena najnovijih povijesnih zbivanja na području Cetinske krajine (do 1945. godine). S VAD u Sinju smo vrlo usko suradjivali na tekućoj obnovi alkarske opreme i odora, te prvih inicijativnih sastanaka za uređenje novog **alkarskog muzeja**, za kojeg je u 1983. godini u centru Sinja otkupljena veća dvokatna zgrada.

U 1983. godini smo raskinuli i ugovor s Mjesnom zajednicom u Sinju čiji nam je knjigovodstveni centar vršio materijalno i financijsko poslovanje, te za ove poslove ugovorno odredili novog knjigovodju, Bruna Grubišića - šefa računovodstva u komunalnom poduzeću "Vještić Gora" u Sinju. Svo ostalo administrativno poslovanje muzeja je i u 1983. godini s obzirom na nedostatak osoblja vršio direktor muzeja.

Rad u okviru arheološke zbirke

U 1983. godini smo kao i prethodnih godina vrlo angažirano radili na njenom unapređenju. Vršili smo manja terenska istraživanja, arheološka rekognosciranja, zaštitu i konzervaciju najugroženijih eksponata iz ove zbirke, prikupljanje novih predmeta, sredjivanje postojeće gradje i stručna usavršavanja.

Manja zaštitna arheološka istraživanja su vršena na lokalitetima u Kijevu, Lučanima i Biteliću.

U travnju mjesecu smo u suradnji s kolegama iz Arheološkog muzeja u Splitu otkopali jedan kasnoantički grob u Kijevu. Grob je bio zidan neobradjenim kamenom vezanim žbukom. U njemu je bio sahranjen jedan pokojnik s nekoliko grobnih priloga (veliki željezni nož i nekoliko dijelova brončanih i željeznih aplika s pojasnog remena). U Lučanima smo iskapali na dva položaja. U vremenu od 3-5. ll. smo završili istraživanja srednjovjekovne nekropole koju smo započeli istraživati krajem 1981. godine. Na ovom položaju nije bilo novih nalaza. U istom selu smo u vremenu od 2-7. ll. proveli i revizionu istraživanja tri kasnoantička groba na padinama brda Šušanj gdje se pretpostavlja antička Setovija i postigli vrlo značajne rezultate. Premda su svi grobovi prije našeg zahvata bili otvarani i po nekoliko puta, temeljitim radom smo uspjeli izdvojiti nekoliko desetaka vrijednih arheoloških predmeta (keramičke uljanice, staklene posude, željezne noževe i pojasne kopče, željezne i brončane fibule, brončano prstenje, sre-

brne i brončane naušnice, ulomke koštanog češlja). Grobovi su bili gradjeni od obradjenog kamena vezanog žbukom ili pak obloženi pločama od mulike. U Biteliću smo istraživali jedan rano-srednjovjekovni grob (3-4. 11) kojeg je nalaznik prekopao u svibnju ove godine i u njemu našao dvije keramičke posude od kojih je jedna na vratu imala urezan znak lončara. Našim smo istraživanjima pronašli još jedan nož, ulomak željeza i dva komadića kremen. Osteološki ostaci iz svih grobova su izvadjeni i pripremljeni za znanstvenu obradu.

U 1983. godini smo nastavili i s konzervacijom muzejskih predmeta, u prvom redu onih od željeza i keramike. I ove smo godine kao i prethodnih, većinu predmeta konzervirali u radionicama Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika i Arheološkog muzeja u Splitu.

U svrhu stručnog usavršavanja i u 1983. godini smo posjetili nekoliko srodnih institucija u zemlji (muzeje i privatne zbirke u Hercegovini) i nastavili vrlo plodnu suradnju s vodećim arheološkim muzejima u Dalmaciji. U 1983. godini smo obavili i preliminarne razgovore i dogovorili početak istraživanja delmatskih prapovijesnih gradina na našem području koja bi vršio Centar za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Cijeli program bi se odvijao u naredne četiri godine s tim da bi realizacijom započeo već u proljeće 1984. godine.

U 1983. godini smo nastavili i rekognosciranje područja sinjske općine i obišli dio područja u selima Otok, Ovrlja, Ruda, Bitelić. Utvrdili smo nekoliko novih, do sada neregistriranih arheoloških lokaliteta (prapovijesne gradine u Otoku, Ovrli i Rudi, gomile u Rudi, nekropolu stećaka i ostatke arhitekture u Biteliću).

U svrhu stručnog usavršavanja smo sudjelovali u postavljanju izložbe helenističke Isse u Visu, te sudjelovali pri istraživanju grčke i rimske nekropole antičke Isse koja je vršio Arheološki muzej iz Splita. Na ovim istraživanjima smo proveli gotovo dva puna mjeseca.

U 1983. godini smo prisustvovali i radu tri znanstvena skupa u zemlji (22-24. 4. u Benkovcu, 8-11. 9. u Ljubljani i Brežicama, 12-14. 10. u Karlovcu). Za kongres u Brežicama smo pripremili i saopćenje o dvijema ostavama latenskog orudja iz Cetinske krajine, a za izložbu "Kelti i njihovi suvremenici" koja je otvorena u organizaciji Narodnog muzeja u Ljubljani, priredili

smo dio koji je obradivao ilirsko pleme Delmata u mladjem željeznom dobu.

Za arheološku zbirku smo u 1983. godini pribavili i inventirali 297 novih predmeta.

Rad u okviru etnografske zbirke

Zbog nedostatka stručnog kustosa u toku 1983. godine se u okviru ove zbirke nije odvijala značajnija djelatnost. Za zbirku smo nabavili i inventirali dva nova predmeta.

Pored ovoga, nastavili smo s našim nastojanjima da budući Alkarski muzej u Sinju dobije karakter etnografskog muzeja regije, kroz koji bi trebalo tražiti i rješenje stručne osobe kao voditelja ovog muzeja.

Rad u okviru kulturno-povijesne zbirke

~~M~~ Za ovu zbirku u toku 1983. godine nije nabavljeno novih predmeta. I u ovoj godini, s obzirom da nismo dobili sredstva za njenu realizaciju, nastavili smo s pripremama za održavanje izložbe crteža i fotografija Sinja od 16. do početka 20. st. Iz fundusa ove zbirke smo očistili i za muzejsku prezentaciju pripremili kopiju katastarske karte Sinja iz početka 18. st. Kopija je izradjena po originalu iz Naučne biblioteke u Zadru još 1948. godine (prema uputama akad. Stjepana Gunjače izradio ju je Bartul Petrić, akad. slikar iz Splita). ~~a~~ Znatnije je bila oštećena zbog neadekvatnog čuvanja u zgradi Skupštine općine u Sinju. Karta je očišćena i odvojena od platnene pozadine u radionici Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu.

Rad u okviru zbirke predratnog revolucionarnog pokreta i NOR-a

U 1983. godini smo u okviru ove zbirke pristupili izradi inventarskih kartona cjelokupnog inventara ove zbirke (fotografija, pisanih dokumenata, trodimenzionalnih predmeta). Sav taj inventar uredno je složen u arhivi (kartoteci) muzeja. Izradjeno je ukupno 743. kartona.

U protekloj smo godini kao i u prethodne dvije, radili na prikupljanju podataka o živim nosiocima "Partizanske spomenice 1941" s područja naše općine. Od 90 prvoboraca koji su kod nas evidentirani, desetak njih se još uvijek nije odazvalo ovoj našoj akciji.

Prema podacima iz OO SUBNOR-a Sinj dopunjavali smo popis novopodignutih spomenika i spomen-obilježja NOR-a s područja naše općine, te sve spomenike obradili na način kako smo to

i do sada radili. Svaki je novopodignuti spomenik dobio svoj inventarski karton s fotografijom i najosnovnijim podacima.

Za ovu zbirku je u protekloj godini nabavljeno i inventirano desetak novih predmeta.

Ovaj izvještaj o radu Muzeja Cetinske krajine u Sinju za 1983. godinu je usvojen na sjednici Savjeta muzeja održanoj dana 27. veljače 1984. godine.

Direktor:

Ante Milošević, prof.

Ante Milošević

MUZEJSKI CENTAR

16.3. 1984.

Priloga

38/40

PRILOZI